

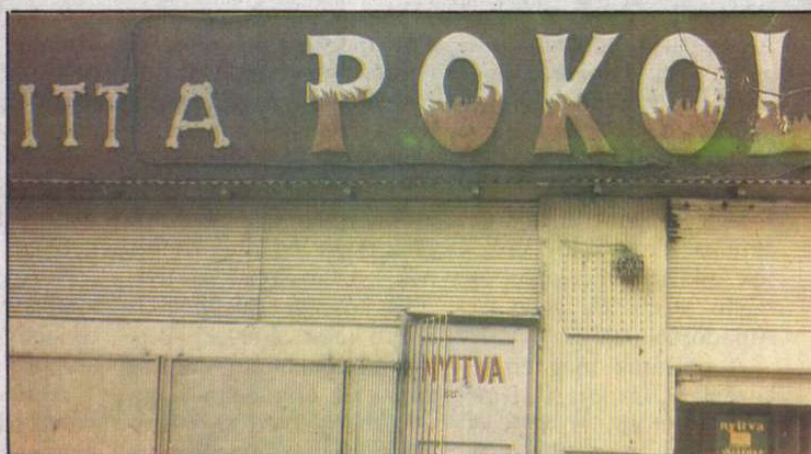
Egy fájdalmasan fagyos november végi délelőttön Szindbád, a hajós, hátralendítette hosszú sálját, és a Dunáról fújó jeges széllel dacolva elindult, hogy fölkeresse ifjúkora meghitt világát, szerelmeinek szent helyét, Obudát. Délelőtt ment a hajós, hogy kevés emberrel találkozzék. Tudta, dolgos népek lakják a szürke betonkalyibákat. Nem akarta, hogy csúcsforgalmi órán, midőn aluljárón át bevásárlóközpont felé özönlenek a szocialista építőmunkától nyüzött idegzetű tulajdonostársak, sietségükben félresodorják, vagy ami még rémesebb: gúnyos megjegyzésekkel illessék előkelő kabátját és lassú lépteit. Mert bottal jár a hajós, a botot pedig oly régen faragták, hogy az fáradtabb volt még Szinbádnál is, aki azt szerette volna, hogy senki fia föl ne ismerje, se kisgyermekét kocsiztató fiatalasszony, se nyesedéért piacra csoszogó öregasszony ne nézzen rá szánakozó szemmel, megsértvén lelke bánatát.

Igy történt, hogy Szinbád egyedül szállt le a végállomáson. Biccintett a bajszos sofőrnek, ám az a menetlevél rubrikáit töltötte meg fontos adatokkal, vagy csak a hirdetési újságban talált jutányos áron eladó telket Gödöllőn, elég az hozzá, hogy észre se vette az öregúr fejmozdulatát.

Mindent megfigyelt a hajós. Tudta, utoljára jár ezen a tájon, ahol olajos lángoszagot és szüntelen gépzümmögést hord magával a szél. Gondosan hajtogatott fehér zsebkendőjét az orra elé emelve körülhordozta tekintetét. Pufajkás fiatalember sóprögette kupacba egy tövestül kivágott fa kiszáradt fehér ágait. A lángossütő asszonykák kilesett a bódéból, jönnek-e már az építkezésekről az örökké éhes kiskatonák, hogy illetlen viccekkel mulattassák, míg átsül a tészta. A töltésen vesztelő üres tehervagonok nyitott ajtaján át a harisnyagyár neonfeliratára esett a hajós pillantása. „Oh, azok a keresztbe vetett harisnyás lábak”

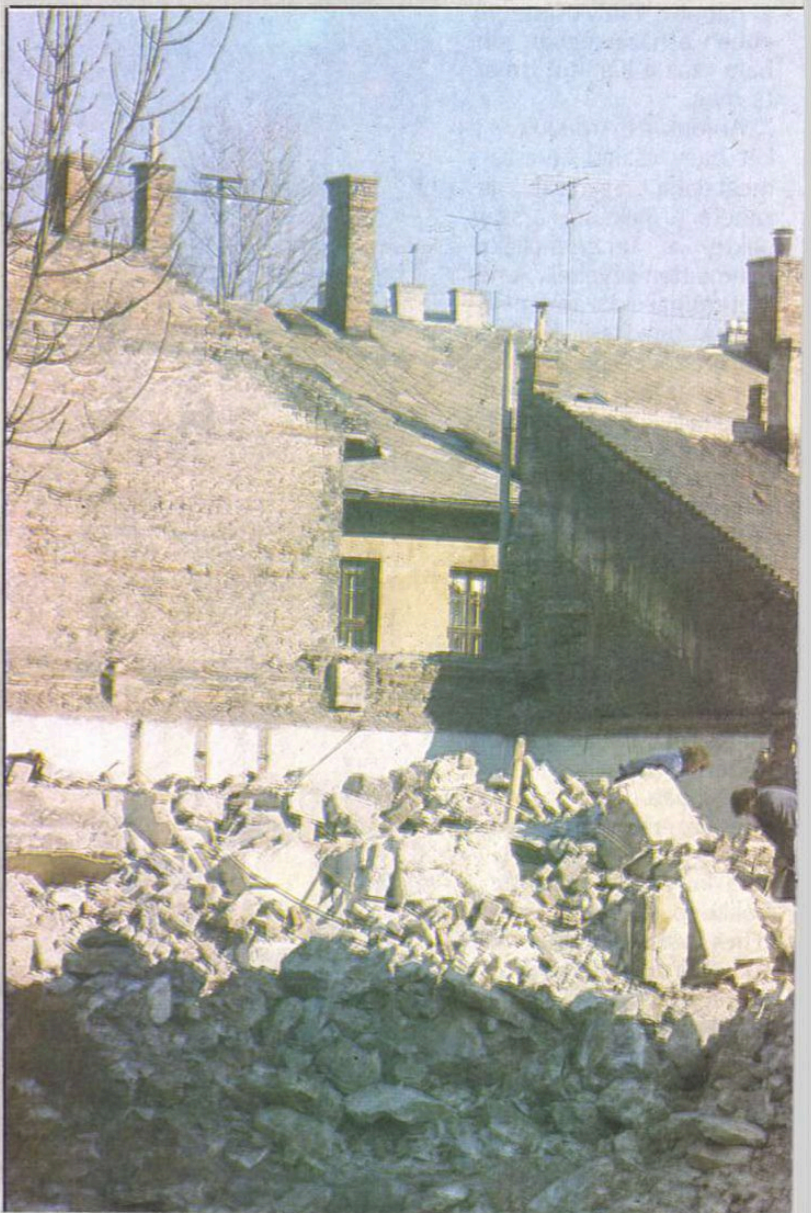
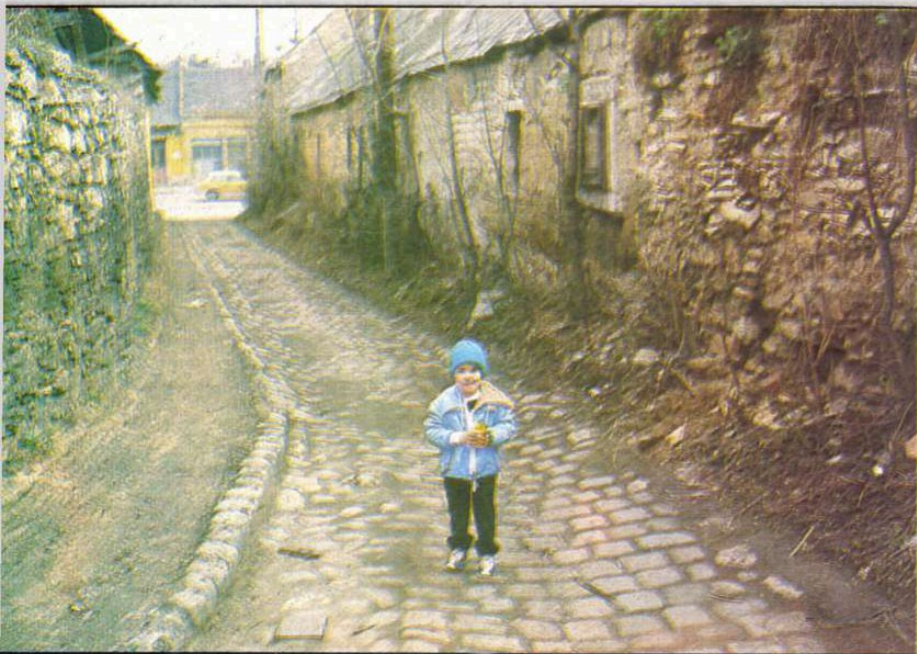
Fotó:
Harmati János

Ő

BU

— sóhajtotta Szinbád, és a nejlon diszkrét sercegése elzavarta a gépi zúgást a füléből. A végállomás épületének fehérre meszelt fala fejmagasságig — pedig még hajlott korában is szép szál ember volt a hajós — tele volt tornacipőtalp-nyomokkal. Fiatalembereként Szinbád is mászott falon, nem is egyszer, de mindig csak lefelé, szépaszszonyok ablakából, midőn megneszelték, hogy zörögve a ház elé ért a férj fiákere. „A mai ifjak inkább a falra mászásban lelik örömeiket” — csóválta fejét a hajós, majd odébb lépett egy komor vaskonténerhez, amelyre táncmulatság plakátját ragasztották. Árpád diszkrét. Alázatos

mozdulattal csimpaszkodott a vezér combjába egy fél térdre ereszkedett léha teremtés. Szindbád már nem vágyott bálba. Elindult, amerről a kopácsolást hallotta, ahol új paneltornyok nőttek ki a sáros földből. Útja pozdorjakerítés mellett vezetett el. Kissé félrehajtott fejével próbálta kibetűzni a spray-feliratokat. Akadtak köztük ángolos írású szavak, tán nevek, ezeket nem értette, de látott lángoló betűkkel rótt szerelmes üzeneteket és szálfagyenesen meredő hímtagokat is. Legénykorában Szindbád is vésett sebzett szíveket fák kérgébe és padok támlájára, s egy-egy monogramok-

kal teli szív látványa még most is összeszorította a torkát, de a vulgáris ábrákról inkább a terjeszkedő lakótelep valamivel kevésbé vulgáris sziluettjére emelte tekintetét, majd sarkon fordult.

Eleget látott már az újból. Fölhajtotta gallérját, hogy a szemellenzős lovakhoz hasonlatosan csak előre lásson, s a szürke aszfaltra szegezve szemét hosszú léptekkel elindult visszafelé, a Bokor ucca irányába. Tapasztalt hajós lévén a felismerhetlenségig megváltoztatott terepen is rátalált a legrövidebb útra. Hátában a széllal sietett tova. Ha néha meg-megáll és fölpil-

lant, fölöttébb haszontalan, mindazonáltal jellemző igazságokra juthatott volna Óbuda új lakóinak életéből. Láthatta volna, mily sokan üvegeztesítik be loggiájukat, hogy két méterrel megnagyobbítsák szövetkezeti lakásukat, ily módon lemondva az erkélyen elköltött vasárnapi uzsonna fontos derűjéről. Hirdetményekről leolvashatta volna, hogy amerikai filmet, bizonyos Rocky Horror Picture Show-t adnak a Felszabadulás mozgóban, s hogy a III. ker. TTVE futballistái hazai pályán vívják legközelebbi meccsüket. Am a tízemeletes toronyházak tetejét összekötő vastag fekete kábel

lakások ablakairól már a be-deszkázásukra szolgáló lécek is kitörték. A felszedett parkettájú szobát, ahová Szindbád önszanyargatóan benézett, szeméthalmaz borította. Valaha bordó kárpittal fedett, kibelezett fotel állt a félig letépett gigantposzter előtt. Trópusi tengerpart, palmafák. Megfordult ilyen mesebeli tájakon a hajós is, de mindig visszahúzta a szíve Óbudára. Az ó Óbudára, amelynek most romjai között taposott.

Még nem költöztek ki a Bokor ucca minden salétromos falú házából. Az az idős férfiú is, aki jó tíz méterrel Szindbád előtt haladt, befordult az egyik kapualjba. Szindbád a nyomában. Négy jól megtermett, téli bundát öltött macska kezdett körözni az egyik udvari ajtó küszöbé-nél, midőn észrevették a dúsabb napokat megélt férfiút s kezében a bevásárlószatyrot. Szindbád megszólíthatta volna, de nem tette. Félt attól, amit esetleg hallania kellett volna. Nem akarta hallani, hogy az 19**-iki esztendőben a Bokor ucca valamennyi házát lebontják, hogy aztán valamikor, ha a tanácsnak sikerül becsalogatnia a kerületbe a működő tőkét, szórakoztatóipari centrum épülhessen a helyükön. Ott, ahol a Szellő Szilvia táncos cipőcskéi típek egykoron!

Nem, ez még a hajós vihar-edzett lelkének is sok lenne.

Utolsó óbuda utazásának utolsó célpontja felé fordult. Most már valóban csak az igazít kívánta látni. Nem az idecsődített, valutához turista népséggel kedvéért életben hagyott, látható gonddal csinosított Fő tere, hanem a hajdanvolt városról készült fotográfiákat. Olvasta egy zsurnálban, hogy az Árpád híd alatti gyalogos aluljáróban vannak a Helyiérdekű Vasút sínpárjának irányában.

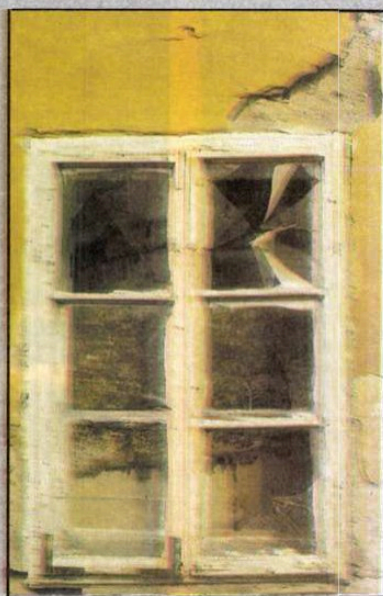
Fertály órába se tellett, már a vitrinek előtt álldogált botjára támaszkodva Szindbád. Nézte a védőüveg mögé rejtett barnás fotográfiákat, szeme előtt meglevenedtek a régi világ régi emberei. Ott látta magát is köztük, de az új világ új emberei még ezt az álmát is elrontották: piros parabolaantennát festettek filctollal az üvegre, az egyik földszintes házikó tetőcserepeire, fölé, az égbe meg egy szatellitát, amely az akciófilmeket sugározza a föld felé.

Szindbád hátát fordított a vitrineknek. Tovább sétált, hogy tiszteletét tegye *Krúdy Gyula* mellszobránál. Kösönt is illendően, ám a szobor nem válaszolt. Lehajtott fejével egyre csak a fűvet kémlelte, talán azért, hogy ne lássa az Árpád hídról lefelé döngető teherautókat.

Szőnyi Tamás

DA!

Szindbád legutolsó utazása

látván azt is kikövetkeztethette volna, hogy ezek a dolgozók és fáradt népek odeon és stadion helyett inkább otthonukban töltik temérdek szabadidejüket, kábeltevé és videó társaságában, akciófilmeket rágva körmüket. Végül a butikok kirakatából megtudhatta volna, milyen ravasz kis csipkeholmikkal csábítgatják hódolóikat a kikapósabb telepi hölgyek, sőt egy meghitt boltocskában háziáldásokra is bukkanhatott volna.

Am Szindbád már nem volt kíváncsi mindezekre. Csak a Bokor uccát óhajtotta látni, melynek kockakövein az 19**-iki esztendőben a harminchárom tánciskolai szépleány egyike, Szellő Szilvia cifra kis cipellőit is kopogtatta a már akkor sem fiatal hajós nagy-nagy gyönyörűségére.

Annál sötétebb szomorúság lepte el Szindbád szívét, midőn elérte utcélját: a földszintes házak, melyek udvarai oly tüntetően titkokat rejtegettek egykoron, most azzal fenyegették az utazót, hogy egy hirtelen szélviharra összeroskadnak. Téglára vetkezve, pörén túrták a kutató tekintetét. Az udvarokat gaz kerítette hatalmába. Az elhagyott

